

Charline Tyberghein, beste jonge Europese schilder, stelt tentoon

‘Ik vind het leuk om alles te ordenen’

De schaduwen van twee handen kruisen elkaar in de hoek van een kamer. Afgemeten, strak en een beetje onheilspellend is het schilderij waarvoor de Antwerpse Charline Tyberghein de titel van beste jonge Europese schilder kreeg. **JOZEFIE VAN BEEK**

Het winnende werk 'Get home'. © rr

‘De stress van het modelschilderen heb ik gekanaliseerd door meditatief grote tekeningen te maken vol kleine streepjes’

Voor de Antwerpse Charline Tyberghein (25) zijn het mooie tijden: haar eerste solotentoonstelling loopt bij galerie Next Door in Antwerpen en onlangs won ze de Komask Masters Salon Award 2018. De jury verkoos Tybergheins schilderij *Get home* boven 40 andere inzendingen uit veertien Europese kunstacademies. ‘Het is een werk over begroeting of afscheid’, zegt Tyberghein. ‘Over elkaar vinden of elkaar kwijt geraken. Eigenlijk gaan al mijn schilderijen over die twee tegenpolen.’

Een greep uit het juryrapport: ‘Tyberghein voert in haar schilderijen als geen ander een persoonlijk en surrealistisch discours in een hedendaagse context.’ Hoewel ze net is afgestudeerd, heeft ze een zeer herkenbare eigen stijl. Ze gebruikt een beperkte set van symbolen, zoals handen, voeten, pijlen of bakstenen, waarmee ze bevremdende composities maakt, vaak met een surrealistische inslag. Haar handelsmerk vond ze snel, door van haar gebreken haar sterkte te maken.

‘In het eerste jaar werd er aan de academie veel gewerkt met textuur in verf. Maar ik zou niet weten hoe ik dat moet doen. Het ging zelfs zo ver dat mijn docent tijdens een opdracht kwam zeggen: ‘Je mag ermee stoppen, dit is duidelijk niet aan jou besteed.’ (lacht) Mijn werk is heel vlak, waardoor ik op zoek moest naar een andere manier om het textuur te geven. Bijvoorbeeld met een surrealistisch trompe-l’oeil.’

Pictogrammen

‘Klassiek schilderen was moeilijk voor mij. Eerst moesten we een volledig jaar stillevens maken en dan een jaar lang naaktmodellen schilderen. Tijdens het werk aan de stillevens kon ik me gelukkig af en toe even afzonderen, maar bij een naaktmodel zou het onbeleefd zijn om slechtgezind buiten te lopen. De stress van dat modelschilderen heb ik gekanaliseerd door meditatief grote tekeningen te maken vol kleine streepjes. Aanvankelijk was dat gewoon een oefening om kalm te blijven, maar na de streepjes volgden er andere patronen en plots waren er die bakstenen, die ik nu zo vaak gebruik. Ik merkte dat het een eenvoudig beeld was waar ik heel veel mee kon doen.’

Opvallend zijn de pictogrammen die Tybergheins werk domineren en die tegelijk onze internettijden reflecteren én extreem persoonlijk lijken. ‘Als je heel expressief schildert, kan je makkelijk emoties in een doek leggen. Als je zo vlak schildert als ik, moet je dat op een andere manier doen.’ Zo kwam ze uit bij de pictogrammen: ‘Het begon met het schilderen van een sigaretje. Dat hoorde voor mij bij rustmomenten en zo werd dat sigaretje een zelfportret. Om dat symbool te laten communiceren met andere elementen ben ik op zoek gegaan naar andere pictogrammen. Stilaan werden ze allemaal ook veel minder strak gedefinieerd. Intussen kan een sigaret veel meer betekenen dan een zelfportret. De symbolenset is veel vrijer en opener geworden.’

Pictogrammen bedenken, het lijkt een erg rationele manier om emotie in kunst te stoppen. ‘Ik ben dan ook een heel rationele mens. Ik laat me niet zo sterk voeren door emotie. Van mijn beste werk weet ik op voorhand honderd procent hoe het er zal uitzien. Ik hou ook van strakke organi-

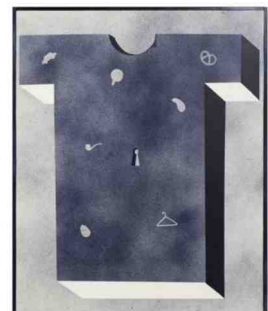
Charline Tyberghein: ‘Ik heb een fascinatie voor mappen.’ © Sebastian Steveniers

Opvallend zijn de pictogrammen. © rr

satie. Ik vind het heel leuk om alles te ordenen.’

De titel van haar eerste solotentoonstelling, *One trick phony*, is niet toevallig gekozen. ‘Kunst, dat is zo’n rare stiel. Mijn fascinatie voor banale kantoordingen – mappen, ordenen, systemen – helpt me. Daardoor voelt het iets meer als werk aan, ik denk dat ik dat nodig heb. Nu ik na vier jaar uit de bubbel van de academie kom, is het heel spannend. Vaak ben ik nog bang om door de mand te vallen, dat ik toevallig één of twee keer een goed werk heb gemaakt. De angst om een *one trick pony* te zijn.’ De tentoonstelling, waar ze ouder en gloednieuw werk toont, bewijst alvast het tegendeel.

© rr

‘One trick phony’, tot 2 december bij Next Door in Antwerpen.

De Standaard/DS2 12/11/2018, bladzijden 6 & 7

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Standaard/DS2

